ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ГУМАНИТАРЛЫҚ ТЕХНИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТ

Дінмұхамед Ахметұлы Қонаев

Тексерген: Шекербеков Қ.
Дайындаған: Қартбаева Ж.Қ

Дінмұхамед Ахметұлы Қонаев
1912-1993 ж.ж

Аса көрнекті мемлекет және қоғам қайраткері, үш мәрте Социалистік еңбек ері, Қазақ КСР Ғылым академиясының академигі, техника ғылымдарының докторы.

Prezi

Өмірбаяны

- 1912 жылы 12 қаңтарда Верный (қазіргі Алматы) қаласында, қызметкердің отбасында өмірге келген.
- Әкесі Меңліахмет Жұмабайұлы 1886 жылы туған. Алматы облысында ауылшаруашылық, сауда мекемелерінде жұмыскер болып істеген. Қазақ, орыс тілдерінде жаза, оқи білетін сауатты болған. Анасы, Зәуре Баирқызы (1888 жылы Шелек (бұрынғы атауы Чилик) Чилик ауданында (қазіргі Алматы облысы) туған) үй шаруасында бала тәрбиесімен айналысқан.
- 1930 жылы – Алматыдағы №14 орта мектепті бітіргеннен кейін, 1931-1936 жылдары - Қазақстан Өлкелік комсомол комитеті Дінмұхамед Қонаевты Мәскеудің Түсті металл институтына оқуға жібереді.

Prezi

Дінмұхамед Ахметұлы отбасымен
сол жақта екінші қатарда бірінші тұрған

Prezi

Қызметтері

- 1936 жылы - Институтты ойдағыдай бітіріп, тау-кен инженері мамандығын алған Д. Қонаев 1937-1939 жылдары Балқаш мыс қорыту комбинатының Қоңырат руднигіне жұмысқа орналасып, онда бұрғылау станогінің машинисі, цех бастығы, рудниктің бас инженері және оның директоры болды.
- 1939 жылы - Екінші дүниежүзілік соғысының қиын күндерінде тылдағы жұмысты ұйымдастыруда іскерлігімен көзге түсіп, “Алтайполиметалл” комбинаты бас инженерінің орынбасары, Риддер руднигінің және КСРО қорғасын-мырыш өнеркәсібінің ең ірі кәсіпорындарының бірі – Лениногор кен басқармасының директоры қызметтерін атқарды.
- 1939 жылы – КОКП мүшелігіне қабылданды.
- 1942-1952 жылдары - Қазақ КСР Министрлер Кеңесінің төрағасының орынбасары болып қызмет етті.

Prezi

- 1955-1960 жылдары - Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің төрағасы болды.
- 1960-1986 жылдары – Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің Бірінші хатшысы қызметін атқарды.
- 1986 жылы 16 желтоқсан күні – Қазақстан Орталық комитетінің бірінші хатшылығынан алынып, орнына Колбин тағайындалды. Бұған наразы болған қазақ жастарының Желтоқсан оқиғасы орын алды.
- 1987 жылы – маусымдағы пленумда Д.А.Қонаев «Қазақстан Компартиясы Орталық комитетінің Бірінші хатшысы болғанда республика партия ұйымын басқарудағы жіберген қателіктері үшін» деген сылтаумен КОКП мүшелігінен босатылды.

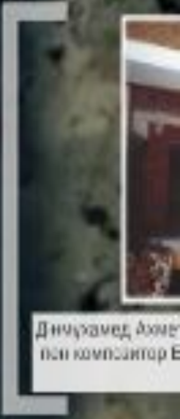

Дінмұхамед Ахметұлының жас кезі

Prezi

МЕМЛЕКЕТТІК МАРАПАТТАРЫ:

1939 жылы ең алғаш рет үздік еңбегі үшін марапатталады. Медальді Кремльде Свердловск залында М.Н. Калинин тапсырады.
1957 жылы 15 қаңтарда КСРО Жоғары Кеңесінің салтанатты жиынында мемлекетке жоспардан артық астық тапсырғаны үшін Ленин орденімен марапатталады. Орденді К. Ворошилов табыс етеді.
1959 жылы желтоқсанда мемлекетке ауыл шаруашылығы өнімдерін (сүт, ет, және т.б.) жоғарғы сапада өндіргені үшін Ленин орденімен марапатталады.
1962 жылы 12 қаңтарда табысты еңбегі үшін және елу жасқа толуына байланысты КСРО Жоғарғы Кеңесінің жарлығымен Ленин орденімен марапатталады.
1966-1970 жылдары КСРО Халық шаруашылығын өркендетуде бесжылдық жоспардың табысты орындалғаны үшін Ленин орденімен
1970 жылы В.И. Лениннің туғанына 100 жыл толуына байланысты және жемісті еңбегі үшін мерекелік медальмен марапатталады.

1972 жылы 11 қаңтарда Коммунистік партия мен Кеңес мемлекеті алдында зор еңбегі үшін және алпыс жасқа толуына орай туған күні қарсаңында Социалистік Еңбек Ері атағына ие болып, Ленин ордені мен «Орақ пен Балға» алтын белгісі қоса тапсырылады.
1975 жылы Ұлы Отан соғысының жеңіс күніне 30 жыл толуына байланысты 1941-1945 жылы еңбек майданында көрсеткен белсенділігі үшін мерекелік медалімен марапатталады.
1976 жылы 6 қазанда еңбектегі жоғарғы көрсеткіштері және Коммунистік партияның XXVсъезінің талаптарын орындауда Республикада ауыл шаруашылығын өркендетіп, жоғары социалистік міндеттемені абыроймен орындап, мемлекет қоймасына жоспардан тыс мол астық тапсырғаны үшін, Социалистік Еңбек Ері атағымен қоса, Ленин орденімен және екінші рет «Орақ пен балға» алтын медалімен марапатталып, туған жерінде Қола мүсін қойылсын деген жарлық беріледі.
1979 жылы 1 қарашада Қазақстан коммунистері мен еңбекшілерін СОКП XXV съезі шешімдерін орындауға жұмылдырудағы үлкен ұйымдастырушылық және саяси жұмыстары, 1979 жылы 1 миллиард 250 миллион пуд астық өндіріп, мемлекет қоймасына тапсырудағы жемісті еңбегі үшін КСРО Жоғары Кеңесі Президумының Жарлығымен Ленинорденімен марапатталады.

МАРАПАТТАЛУЫ

Үш мәрте Социалистік Еңбек Ері, 6 мәрте Ленин орденімен, Еңбек Қызыл Ту орденімен, КСРО-ның баска да ордендерімен және медальдарымен марапатталды. Шетелдердің бірқатар марапаттарына ие болды.

Қызықты ақпараттар

- Дінмұхамед Қонаев - КСРО да ең биік саяси лауазымға ие болған алғашқы қазақ. Ол КСРО ның ішкі және сыртқы саясатын басқаратын 15 мүшелік политбюро мүшесі болған.
- Отбасында 11 баланың 4-шісі.
- Бойы 198 см. 46 өлшемдегі аяқ киім киген.
- Хобби: қару-жарақ коллекциялаған, аңшылықты ұнатқан.
- Қонаевтің жеке күзетшілері болмаған. Басқалары жеке күзетшілерімен жүргенде Қонаев жай ғана таңертең жұмысына жаяу барып келіп жүрген.
- Академик шені үшін 340 рубльдік төлемақыдан бас тартқан.
- Шағын пәтерінде(қазір мұражай) 24 жыл өмір сүрген, пәтер ауданы 200 кв.м
- Кезінде Леонид Брежнев(КСРО басшысы) Алматыға бірінші рет келіп, Қонаев үйіне қонаққа келеді. Пәтерін ары аралап бері аралап: "Бар дүниең осы ма?"- деп таңданады.

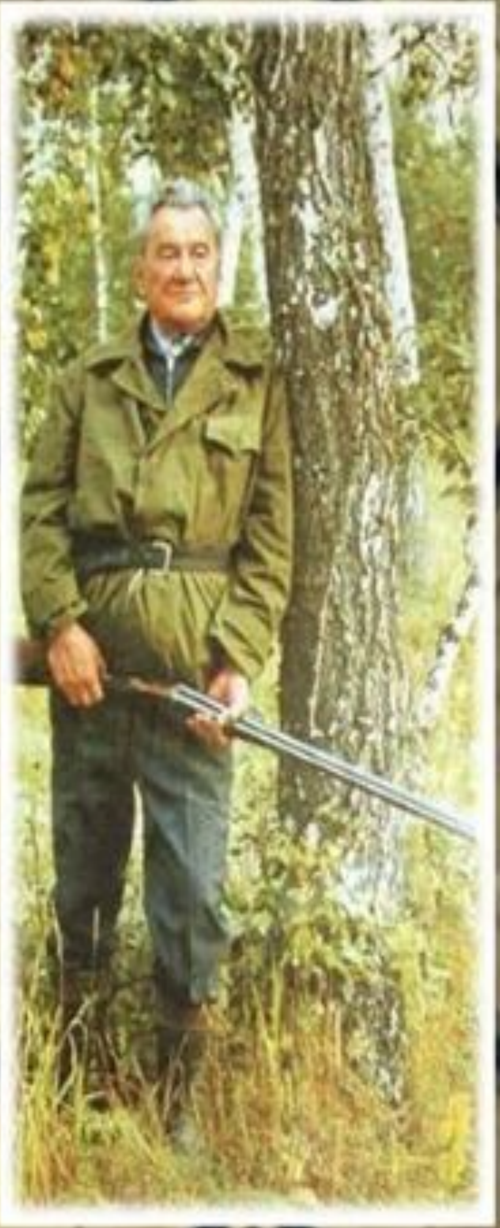

Дінмұхамед Ахметұлының аңшылықта жүрген сәті

Prezi

Монғол Халық Республикасының делегациясын қарсы алу сәті.
Д.Қонаев және жұбайы Зухра Ялымова (1976 жыл)

Prezi

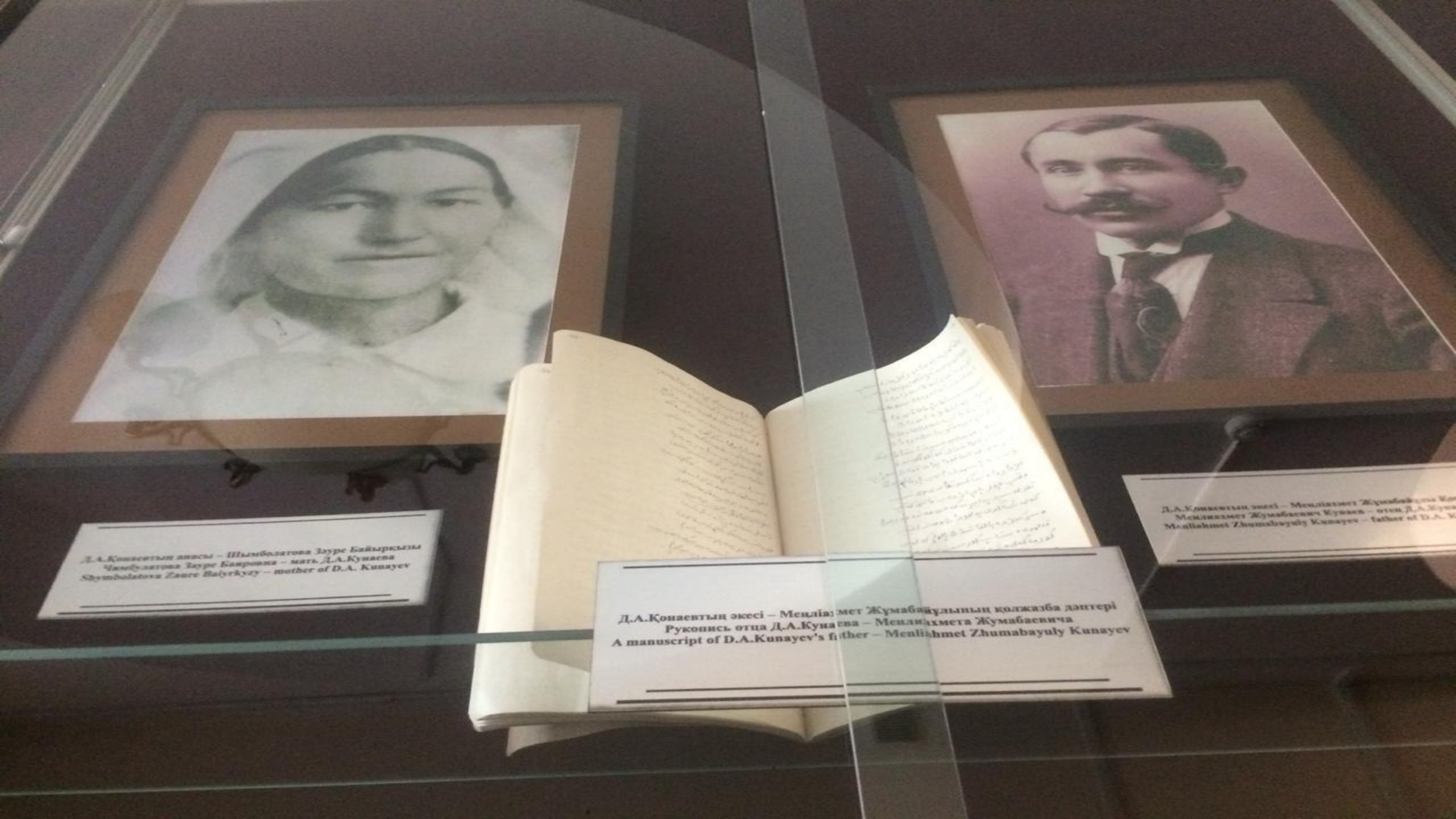
Шымболатова Зауре Байырқызы
мать Д.А.Кунаева
Shymbolatova Zaure Baiyrkyzy – mother of D.A. Kunayev
Д.А.Қонаевтың әкесі – Меңліахмет Жұмабайұлының қолжазба дәптері
Рукопись отца Д.А.Кунаева – Менлиахмета Жумабаевича
A manuscript of D.A.Kunayev's father – Menliahmet Zhumabayuly Kunayev
Menliahmet Zhumabayuly Kunayev

...редовые
... путях
... плодо-
...видного
науки,

...чшению
...изводст-

Президиум
Академии наук
Республики Казахстан

КССР КССР

КУӘЛІК № 19

Қазақ ССР Министрлер Советінің мүшесі Қаз. ССР Министрлер Советі председателінің орынбасары Кунаев Д. А. жолдасқа берілді.

УДОСТОВЕРЕНИЕ № 19

Выдано члену Совета Министров Казахской ССР Заместителю Председателя Совета Министров Казахской ССР

тов. Кунаеву Д. А.

Личная подпись

Председатель Совета Министров Казахской ССР
Қазақ ССР Министрлер Советінің Председателі

Управляющий Делами Совета Министров Казахской ССР
Қазақ ССР Министрлер Советінің Істерін Басқарушы

ВСЕСОЮЗНОЕ ОБЩЕСТВО
ПО РАСПРОСТРАНЕНИЮ ПОЛИТИЧЕСКИХ И НАУЧНЫХ ЗНАНИЙ
ОБЩЕСТВО КАЗАХСКОЙ ССР

Членский билет № 300900

Действительный член Общества

Фамилия Кунаев

Имя Динмухамед

Отчество Ахметович

Время вступления в Общество 25·IV·1952 г.

Председатель Правления Общества КазССР

Личная подпись

БУКІЛОДАКТЫҚ САЯСИ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМИ БІЛІМДЕР ТАРАТУ ҚОҒАМЫ, ҚАЗАҚ ССР-нын ҚОҒАМЫ

Мүшелік билет № 300900

Қоғамның толық мүшесі

Фамилиясы Қонаев

Өз аты Дінмұжамед

Әкесінің аты Ахметұлы

Қоғамға мүше болып кірген уақыты 25·IV·1952 ж.

Қазақ ССР қоғамының басқармасының председателі

Казак ССР Ғылым Академиясы
Академия Наук Казахской ССР

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Постановлением Общего Собрания Академии наук Казахской ССР от 17-го апреля 1952 года действительный член Академии наук Казахской ССР — ДИНМУХАМЕД АХМЕДОВИЧ КУНАЕВ — избран Президентом Академии наук Казахской ССР.

Вице-президент
Академии наук Казахской ССР,
действительный член АН КССР
(М. И. ГОРЯЕВ)

Главный ученый секретарь
Президиума Академии наук КазССР,
действительный член АН КССР
(Д. В. СОКОЛЬСКИЙ)

Сокольский

г. Алма-Ата
16 июня 1952 г.

Личная подпись

Избран 17 апреля 1952 года

Д.А. Қонаевтың ататегі

АҚАРЫС
БӘЙДІБЕК
САРЫБӘЙБІШЕ | ЗЕРЕП | ДОМАЛАҚ АНА
САРЫҮЙСІН | ЖОЛМАМБЕТ
ЫСТЫ | ШАПЫРАШТЫ | ОШАҚТЫ
ОЙЫҚ | ТІЛІК | ЖАРЫҚШАҚ
ҚЫЗЫЛҚҰРТ | СӘТЕК | КӨКШЕКӨЗ | АУЗЫӨСКЕН | АЛБАН | СУАН | ДУЛАТ
БАЙЫҒАН | КЕМЕШ | СИҚЫМ | ЖАНЫС | БОТБАЙ | ШЫМЫР
ҚОСАЙ | ДОСАЙ | ТАЗ | ҚҰЛАНЫШ | ӘЛІБЕК
МАЛАЙ | ЕСІМ | ЖОЛЫМ | ТӨЛЕ БИ
БӨЛТІРІК | ҚАРЫНБАЙ | ҚАТЫҚҰЛАҚ | АЛМАБЕК
ҚАРАКЕМПІР | САРЫКЕМПІР
ҚАБАН | БӘЙМЕНЕЙ | НҰРМАНБЕТ | ҚЫЛЫШ
АЗНАБАЙ | КЕНЕНБАЙ
ҚОНАЙ | ҚҰРМАНБАЙ
ЖҰМАБАЙ
МЕҢДІАХМЕТ | АСҚАР
ДІНМҰХАМЕД | ЕЛДАР | ДИАР
МҰХТАР | ДІНМҰХАМЕД
АСҚАР

БАРЛЫҚ ЕЛДЕРДІҢ ПРОЛЕТАРЛАРЫ, БІРІГІҢДЕР!

ПРОЛЕТАРИИ ВСЕХ СТРАН, СОЕДИНЯЙТЕСЬ!

Барлық күшімізді және білімімізді неміс-фашист басқыншыларымен күресу ісіне жұмсаймыз!

Отдадим все силы и знания делу борьбы с немецко-фашистскими поработителями!

ҚАЗАҚ ССР ЖОҒАРҒЫ СОВЕТІ

ВЕРХОВНЫЙ СОВЕТ КАЗАХСКОЙ ССР

ГРАМОТА

Жолдас Қонаев Діннухамед Ахмед ұлы

Қазақтың металлургия заводының құрылысында үкмет тапсырмасын ойдағыдай орындағаныңыз үшін, Қазақ ССР Жоғарғы Советінің Президиумы 1944 жылғы 30 декабрьдегі Указы бойынша, Сізді осы грамотамен наградтайды.

ГРАМОТА

Товарищ Кунаев Диннухамед Ахмед

За успешное выполнение правительственного задания по строительству Казахского металлургического завода, Президиум Верховного Совета Казахской ССР Указом от 30 декабря 1944 года награждает Вас настоящей грамотой.

Қазақ ССР Жоғарғы Советі Президиумының председателі
Председатель Президиума Верховного Совета Казахской ССР [signature]

Қазақ ССР Жоғарғы Советі Президиумының секретарі
Секретарь Президиума Верховного Совета Казахской ССР С. Нурмагамбетов [signature]

QAZAQ SSR ÏLЬ SOVETJ PREZIDIUMЬ

Çoldas Kunaev Dьnmuxamed A.

Qazaqtьŋ Sovettjk Sotsialistjk Respublikasь Ïlь Sovetjnjŋ Prezidiumь, Qazaq SSR 20 çьldьqьnьŋ qürmetjne Sotsialistjk qürьlьsta belsene qatьnasqanьŋьz üçjn

Sjzge QÜRMETTJ GRAMOTANЬ nagradqa beredj

Qazaq SSR Ïlь Sovetj Prezidiumьnьŋ Predsedatelj — А. Казакпаев

Qazaq SSR Ïlь Sovetj Prezidiumьnьŋ Sekretarь — Байгалиев

6 Fevral 41.

ПРЕЗИДИУМ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА КАЗАХСКОЙ ССР

Товарищ Кунаев Динмухамед А.

Президиум Верховного Совета Казахской Советской Социалистической Республики, в ознаменование 20-летия Казахской ССР за активное участие в социалистическом строительстве награждает Вас

ПОЧЕТНОЙ ГРАМОТОЙ

Председатель Президиума Верховного Совета Казахской ССР — А. Казакпаев

Секретарь Президиума Верховного Совета Казахской ССР — Байгалиев

г. Алма-Ата. 6 февраля 41.

20

ҚАЗАҚСТАННЫҢ КОММУНИСТІК ПАРТИЯСЫ
ОРТАЛЫҚ КОМИТЕТ
Куәлік № 001
КПСС
КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ КАЗАХСТАНА
ЦЕНТРАЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
Удостоверение № 001
КПСС
ПАРТИЙНЫЙ БИЛЕТ
№ 00000011
ПАРТИЯЛЫҚ БИЛЕТ
№ 00000011

ПРОФСОЮЗНЫЙ БИЛЕТ
319143
Фамилия
Имя
Отчество
Год рождения
Профессия
Год вступления в союз
Наименование профорганизации, выдавшей билет
Председатель комитета
ВЕРХОВНЫЙ СОВЕТ СССР
ДЕПУТАТСКИЙ БИЛЕТ № 637
КУНАЕВ
Динмухамед Ахмедович
ВЕРХОВНОГО СОВЕТА СССР
8
СОЗЫВ
1970
СССР
КАЗАКСТАН
ОРТАЛЫ
МУШЕЛІ

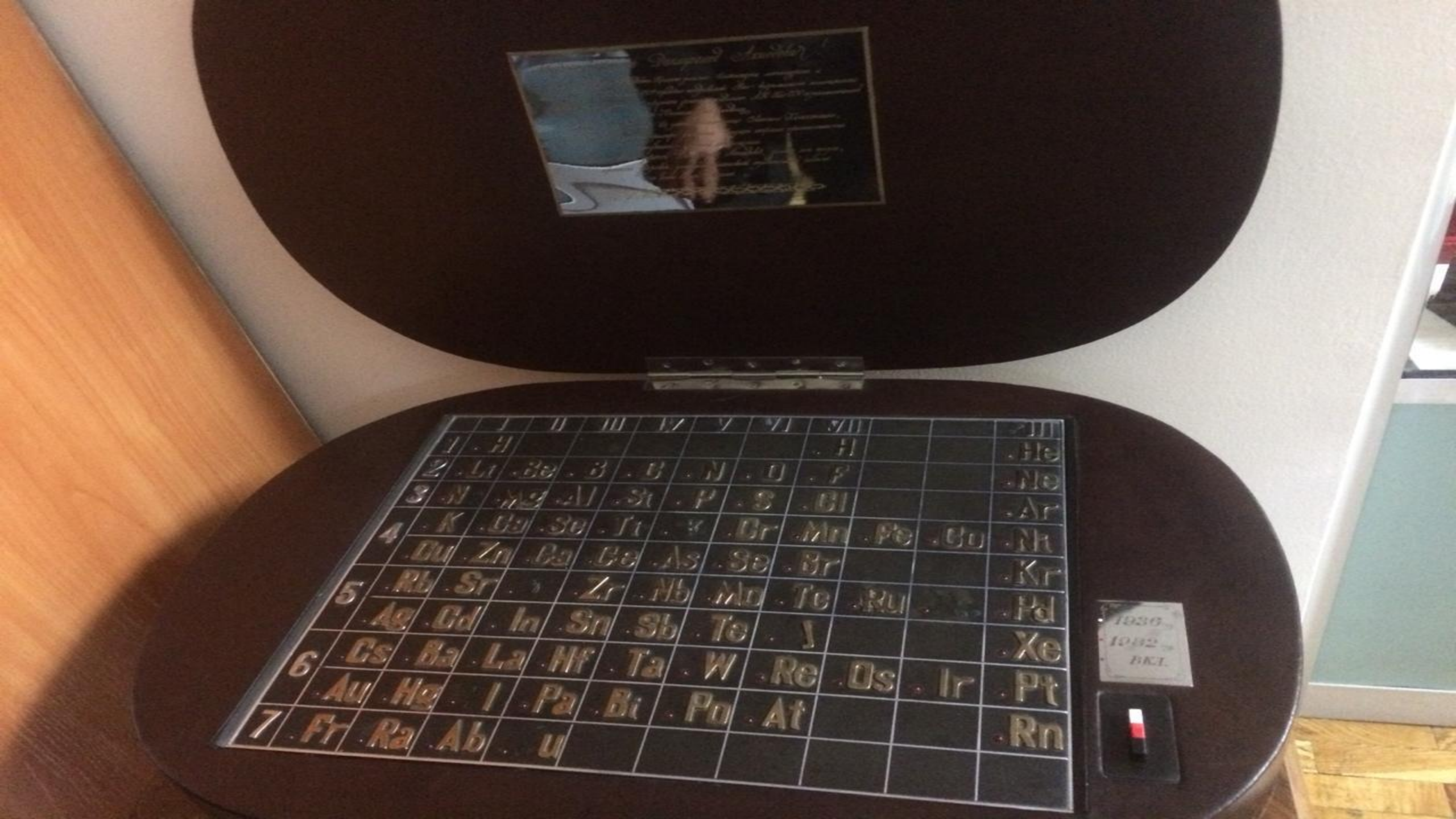
1936
1982

12 39

ҚОЛМЕН ҰСТАУҒА
БОЛМАЙДЫ
РУКАМИ НЕ ТРОГАТЬ

На следующий день утром из Парижа вылетели в Лондон.
Во [illegible] в Лондоне нас поместили в гостинице и Дорчестер.
[illegible] нас небольшого отеля [illegible] пригласили в
[illegible] В парламенте нас приветствовала министр
Англи[illegible] парламент.
Стран[illegible]тим.
На второй день [illegible] делегация была принята премьер-министром
[illegible] нас очень доброжелательно и вежливо
Иден[illegible]. Прем[illegible] договор касающийся перемещения, обязательства
сотрудничества [illegible] между нашими странами. В другой день
и [illegible] министерство иностранных дел.
Мы были [illegible] встречи с деловыми кругами Англии.
У нас было [illegible] впечатлени[illegible] нас [illegible] незабываемо
Представители [illegible] разделились на две группы. Одна группа
Наша делега[illegible] поехали Уэльс — крупный промышленный
[illegible] с Г[illegible] группа выехала в Шотландию — Глазго.
[illegible] [illegible] за городом Глазго в [illegible]
В Шотландии [illegible] за 2 пребывания нас [illegible]
многочисленны[illegible] [illegible] завода, [illegible] Глазго
[illegible] с С[illegible] [illegible]
В Эдинбурге [illegible] [illegible] Ознакомились с [illegible]
с [illegible] [illegible]
на берегу м[illegible] Северного.
Несколько [illegible] напряженный график раб[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Британский музей, [illegible]
[illegible] поездке на [illegible] [illegible]
и др. Не [illegible] К. Маркса [illegible] цветы. Мы были
в [illegible] где встретились с [illegible] Посетили [illegible]
[illegible]. Наша делегация выполнила задание президиума
Верховного Совета СССР.
25 июня мы были уже в Москве. Я [illegible], что [illegible] в [illegible]
[illegible] Москве, звонил мне Брежнев и сказал он [illegible]
Хрущев у вас, завтра [illegible] республиканский партийный
актив, [illegible] вылетай домой. В тот же день [illegible]
вылетел в Алма-Ату и [illegible] был [illegible] в [illegible]
[illegible], где провели актив.

RAKS
ACHE180